Самостійна робота. Літературна вимова голосних і приголосних

20 хв · 12 балів · уміння: Розрізняти слова зі звуками [ґ] і [ґ]; Добирати правильні твердження про вимову голосних і приголосних; Впорядковувати кроки під час перевірки вимови слова; Зіставляти норму вимови з прикладом слова; Розпізнавати тип орфоепічної помилки за прикладом; Аналізувати твердження про вимову конкретного слова

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі слова вимовляються зі звуком [ґ]? (1 б.)

А) ґвалт, ґелґотати, ґринджоли
Б) ґречний, гай, ґатунок
В) ґрунт, ґудзик, ґава
Г) ґедзь, ґазда, аґрус

2. Оберіть усі твердження, які відповідають нормам вимови голосних. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Ненаголошений [е] у вимові наближається до [и].
Б) Ненаголошений [о] завжди вимовляється як [а].
В) Ненаголошений [у] у літературній мові слід вимовляти як [о].
Г) Ненаголошений [и] у вимові наближається до [е].
Д) Голосні [а], [у], [і] в ненаголошеній позиції вимовляються чітко.

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Нарешті він повторює слово вголос у реченні.
Б) Спочатку учень бачить у слові «боїться» буквосполучення -ться.
В) Тому він вимовляє закінчення як довгий м’який [ц’] з наступним [а].
Г) Після цього він пригадує, що буквосполучення -ться не читають побуквено.

4. Установіть відповідність між правилом вимови і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Звук [ґ] наближається до латинського [g]	А. студент
2. Буквосполучення дж позначає один злитий звук	Б. нігті
3. Дзвінкий [г] оглушується перед глухим у кількох словах	В. піджак
4. Приголосні перед [е] вимовляються твердо	Г. сніг
	Д. ґанок

5. Установіть відповідність між прикладом помилкової вимови і типом помилки. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. [дарога] замість [дорога]	А. змішування звуків [и] та [і]

2. [к’іслий] замість [кислий] 3. [хвабрика] замість [фабрика] 4. [насад-жую] замість [насаджую]	Б. оглушення дзвінкого приголосного в кінці слова В. заміна звука [ф] звукосполученням [хв] Г. вимова ненаголошеного [о] як [а] Д. роздільне прочитання буквосполучення дж

6. Яке твердження про вимову правильне? (2,5 б.)

А) У слові «шафа» шиплячий [ш] вимовляють м’яко.

Б) У слові «хліб» кінцевий [б] вимовляють як [п].

В) У слові «дивишся» закінчення -шся вимовляють не побуквено, а як довгий м’який [с’] з наступним [а].

Г) У слові «джаз» букви д і ж вимовляють окремо як два звуки.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку є слово зі звуком [г], а не [ґ]? (1 б.)

А) ґрунт, ґудзик

Б) ґатунок, ґречний

В) ґедзь, ґазда

Г) ґанок, гімнастика

2. Оберіть усі твердження, які відповідають нормам вимови приголосних. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Буквосполучення дж і дз вимовляються окремо, як два звуки.

Б) Дзвінкі приголосні перед глухими переважно не оглушуються.

В) Приголосні перед [е] завжди вимовляються м’яко.

Г) Приголосні перед голосними та в кінці слова вимовляються чітко.

Д) Дзвінкі приголосні перед глухими слід обов’язково оглушувати.

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) У ньому знаходять запис літературної вимови цього слова.

Б) Спочатку помічають слово, вимова якого викликає сумнів.

В) Нарешті слово повторюють вголос за цим записом.

Г) Щоб розв’язати сумнів, відкривають орфоепічний словник.

4. Установіть відповідність між правилом вимови і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Закінчення -шся у дієсловах читають не побуквено 2. Буквосполучення дз позначає один злитий звук 3. Звук [ґ] вживається у невеликій групі слів 4. Дзвінкий [г] оглушується перед глухим у кількох словах	А. гай Б. дзвінок В. легко Г. дивишся Д. ґава

5. Установіть відповідність між прикладом помилкової вимови і типом помилки. (2,5 б.)

Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. [хл’іп] замість [хл’іб]	А. неправильне наголошування слова
2. [снишс’а] замість вимови з довгим [с’]	Б. побуквене прочитання буквосполучення -шся
3. [ч’ай] замість [чай]	В. оглушення дзвінкого приголосного в кінці слова
4. «випа́док» замість «ви́падок»	Г. змішування звуків [и] та [і]
	Д. м’яка вимова шиплячого приголосного

6. Яке твердження про вимову правильне? (2,5 б.)

А) У слові «чорний» шиплячий [ч] вимовляють твердо.

Б) У слові «боїться» закінчення читають побуквено як [т’с’а].

В) У слові «сад» кінцевий [д] слід вимовляти як [т].

Г) У слові «фабрика» звук [ф] слід замінювати звукосполученням [хв].

Джерела:

- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 48
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 48, 49
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 49, 50
- Українська мова (Заболотний) 10 клас, с. 50